

**ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**

Oblastní inspektorát Brno

Lieberzeitova 14, 614 00 Brno

Tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100

IČ: 416 93 205, e-mail: bn.podatelna@cizp.cz, www.cizp.cz

ID DS: 6umdzr3

Č.j.: ČIŽP/47/2019/5934

Spis: ZN/ČIŽP/47/3170/2019

Č.případu.:1312907

Protokol o kontrole

Kontrola je prováděna dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) a procesně se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolním řádem), nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

Kontrolní orgán: Česká inspekce životního prostředí

Kontrolující: Ing. Michaela Raková, Ph.D. – číslo služebního průkazu 031

Mgr. Tomáš Postolka – číslo služebního průkazu 472

Kontrolovaná osoba: Název: DEZA, a.s.

Sídlo: Masarykova 753, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí

IČ: 00011835

Kontrolovaná osoba byla poučena o zpracování osobních údajů

Fyzická osoba přítomná na místě kontroly za kontrolovanou osobu:

 – technolog OŘ ISO a ŽP –pověřena k zastupování provozovatele při kontrole PZH ze dne 13.5.2019

Další osoby přítomné kontrole:

 – technik BOZP

 – technik BOZP

 – vodohospodář

Předmět kontroly:

Předmětem tohoto protokolu je informace o výsledku kontroly dodržování povinností provozovatele stanovených zákonem o prevenci závažných havárií a souvisejících předpisů v objektu DEZA, a.s., Masarykova 753, Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí.

Kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena

Oznámení kontroly, č.j.: ČIŽP/47/2019/4950 ze dne 23.4.2019, doručená kontrolované osobě prostřednictvím datové schránky dne 25.4.2019.

Den provedení zahajovacího kontrolního úkonu: 25.4.2019

Datum provedení kontroly na místě: 21.5.2019 od 9:30 do 14:30

Poslední kontrolní úkon: kontrola na místě samém.

Den provedení posledního kontrolního úkonu: 21.5.2019

Kontrolní zjištění - zjištěný stav věci:

8. Stručný popis kontrolovaného objektu:

Společnost se zabývá výrobou nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických směsí a prodejem chemických látek a chemických směsí, výrobou a rozvodem tepelné energie, výrobou a distribucí elektřiny, výrobou a zpracováním paliv a maziv, podnikáním v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady.

DEZA, a.s., je členěna na dva základní výrobní soubory (provozní celky), vyznačující se surovinovou a prostorovou návazností a to

soubor dehet-

základní surovinou je sestavený černouhelný dehet, (soubor zahrnuje I. až III. provoz)

I. provoz - výrobu dehet, včetně mísírny preparovaných dehtů a granulace a expedice smol,

II. provoz - výroby anthracen (= těžké aromáty) a naftalen,

III. provoz - výroby ftalanhydrid a výroba esterů (dioktylfthalát, diisononylfthalát).

soubor benzol-

základní surovinou je koksárenský benzol, soubor zahrnuje IV. a V. provoz

IV. provoz - výrobu benzolu a

V. provoz - výrobu fenolu a malotonážní výrobu chemických látek.

Převážná část surovin a výrobků je přivážena, resp. expedována po železnici. K tomu je v severozápadní části podniku vybudováno seřazovací nádraží. Vzhledem k převažujícímu charakteru je zboží expedováno v železničních cisternách, malá část výrobků je expedována po železnici v kontejnerech. Část výrobků, zejména v tekuté formě, je za zvýšených teplot expedována autocisternami.

Činnosti výrobních provozů jsou zajišťovány nevýrobními provozy-

VII. provozem – energetika, zahrnujícím podnikovou teplárnu a vytopnu Tail-gas, určenou na dopalování koncových plynů z výroby sazí (podniku CS-CABOT),

VIII. provozem – voda a odpady, zahrnujícím zásobování závodu pitnou, užitkovou a chladicí vodou, odkanalizování odpadních vod a chemické a biologické čištění odpadních vod a spalovnu průmyslových odpadů,

Odborem dopravy, zajišťujícím provozování železniční vlečky uvnitř areálu podniku a automobilovou přepravu.

Areál společnosti DEZA a.s. je rozdělen na pravoúhle se křížící komunikace s únikovými výjezdy na severní a jižní straně areálu. Hlavní surovinou používanou ve výrobě je černouhelný dehet, jehož roční spotřeba je přibližně 417 tis. t. Dále jsou jako suroviny používány: anthracenová frakce externí, naftalenový olej externí, upotřebený PO (prací olej).

9. Výsledek kontroly splnění případných dříve uložených opatření k nápravě zjištěných nedostatků, včetně opatření uložených po případné závažné havárii.

Při předešlé kontrole dne 17.5.2018 byla uložena tato opatření k nápravě:

1. Ve stručném popisu HZS DEZA, a.s. uvádět u událostí s únikem nebezpečné látky vždy specifikaci uniklé látky včetně odhadu uniklého množství do ŽP, příp. hav. jímky.

Termín: trvale

2. Zjistit jakým způsobem vniká ropná látka do odvodňovacího příkopu mezi rampou spouštění benzolu a oplocením areálu. Zprávu o výsledku předložit ČIŽP.

Termín: 31.7.2018

3. Provést rozbor zemin ze dna příkopu odběrem vzorku v místě cca 2m od konce opevněného úseku příkopu ve směru k BČOV v profilu do hloubky 0-0,5 m pod úroveň dna. Výsledek rozboru zeminy na BTEX, fenol předložit ČIŽP.

Termín: 31.7.2018

Opatření k nápravě byla splněna – dopis kontrolované osoby ze dne 17.7.2018 doručený na ČIŽP OI Brno dne 17.7.2018 prostřednictvím DS, zaevidovaný pod č.j. ČIŽP/47/2018/8637.

10. Výsledek kontroly v rozsahu jejího předmětu a zaměření.

10.1. Kontrola dodržování systému řízení bezpečnosti, úplnost a aktuálnosti bezpečnostní dokumentace včetně jejích primárních údajů a cílů z ní vyplývajících (havarijní plány a související provozní předpisy).

Bezpečnostní dokumentace (Bezpečnostní zpráva) je platná ve verzi z roku 2013, která byla schválena rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje. Aktualizace byla podána v zákonném termínu, tj. roce 2016 a doposud je ve schvalovacím řízení – bezpečnostní zpráva doplněná o podle připomínek byla 28.9.2017 předložena na KÚ. Dle sdělení zástupce KÚ bude bezpečnostní zpráva schválena v průběhu příštího týdne.

V podniku DEZA, a.s. jsou zavedeny systémy řízení – systém řízení kvality – QMS podle normy ČSN EN ISO 9001:2000, který je certifikován od roku 1996 (v roce 2015 proběhla šestá recertifikace) a systém environmentálního managementu - EMS podle normy ČSN EN ISO 14001:2006, který byl certifikován v roce 2012.

V roce 2018 proběhla recertifikace dle normy ČSN EN ISO 9001:2016 a dle ČSN EN ISO 14001:2016.

Systém řízení bezpečnosti (dále jen BS) je součástí celkového systému řízení (je implementován podle požadavků ČSN EN OHSAS 18:001:2007)

Firemní dokumenty jsou udržovány v řízené formě podle zásad ISO 9001:2015 a zaměstnanci je mají kdykoli přístupné v aktuálním znění v elektronické podobě na všech řídicích pracovištích (na vnitropodnikovém komunikačním portálu SEID), ve vybraných případech i v řízené písemné formě na příslušných pracovištích.

Pravidelné provádění kontrol bezpečnosti a protihavarijní připravenosti je zajištěno plánem vnitřních auditů systému bezpečnosti, který je v souladu s podnikovou praxí zajišťován s periodou dvakrát ročně. V závěrech auditu jsou protokolárně specifikovány neshody a nápravná opatření k jejich odstranění. O provedených auditech, zjištěných neshodách, přijatých opatřeních a jejich efektivnosti jsou pořizovány záznamy. Při kontrole byly předloženy zprávy z auditů provedených v roce 2019.

10.1.1. Kontrola, zda informace obsažené v bezpečnostním programu nebo bezpečnostní zprávě odpovídají skutečným podmínkám v objektu.

Stáčecí rampa pro benzol z ŽC - bylo provedeno zhodnocení stavu oproti kontrole provedené v roce 2018. V době kontroly byl příkop v sousedství stáčecí rampy, do kterého je zaústěn svod dešťové vody ze

zastřešení stáček rampy, vyčištěný od nánosů suchého listí. Na betonovém dně koryta nebyly patrné stopy ropných látek.

Provoz 9 – Fenoly – Zdroj rizika FE 31 – výroba fenolů, jako surovina se používá fenolát sodný (DEZA a.s.) nebo fenosolvan. Provoz se skládá ze skladové plochy surovin, kontinuální destilace kys. karbolové, skladové plochy meziprojektu, diskontinuální destilace fenolů (zádrž cca 125 m³, provozní tlak 90 kPa) a skladové plochy produktů. Skladové plochy jsou vodohospodářsky zabezpečené plochy, ohrazené ochrannými valy. Plocha je odkanalizovaná do zachytivé jímky, která je opatřena hladinovým čidlem vyvedeným na velím provozu. Jímka je v případě potřeby přečerpávána do chemické kanalizace kontrolované osoby a čištěna na CHČOV. V době kontroly byla plocha v okolí skladovacích zásobníků čistá, prostá úkapů ropných látek, havarijní jímky byly částečně zaplněná (kontrola předcházelo několik deštivých dnů). Teplota v nádržích je udržována nad bodem tuhnutí jímaných kapalin. Pod technologickými zařízeními s možností úniku hořlavých kapalin jsou vybudovány havarijní jímky.

Spouštěcí rampa dehtu (objekt č. 802) – stará bazína – dle sdělení kontrolované osoby byla v roce 2018 provedena rekonstrukce kanálových vpustí mezi kolejištěm a okolním nepevným terénem. Rekonstrukci provedla externí firma. Došlo k odstranění kontaminované zeminy, vyčištění kanálu a renovace pochozí vrchní mřížky.

Výroba ftalanhydridu (blok 32) – MU z 16.5.2018 – došlo k výbuchu zásobníku ftalanhydridu, v době kontroly byl poškozený zásobník již zlikvidován (provedla odborná firma). Dle sdělení kontrolované osoby je v současné době připraven projekt na nový zásobník, kde byly zpracovány informace/připomínky zjištěné při vyšetřování příčin výbuchu zásobníku.

10.2. Kontrola skutečnosti, zda bezpečnostní dokumentace obsahuje pokyny pro postup a zabezpečení během nestandardních úkonů při provozu, zda provozovatel prokazatelně seznamuje zaměstnance v potřebném rozsahu se schválenou bezpečnostní dokumentací a ostatní fyzické osoby zdržující se v objektu nebo u zařízení informuje v potřebném rozsahu o rizicích závažné havárie, o preventivních bezpečnostních opatřeních a o jejich žádoucím chování v případě vzniku závažné havárie.

Postupy, operace a opatření k zajištění bezpečnosti při odstávkách, nestandardních stavech, najíždění provozu apod. jsou v Bezpečnostní zprávě zpracovány.

Havarijní plánování, kontrola seznamování a školení s oblastí PZH v objektu:

Pravidla pro plánování a osnovy školení jsou uvedeny v dokumentu „OS 105 Organizace školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví“, při kontrole byl předložen dokument z 1.5.2015.

Školení – zaměstnanci jsou školeni každý rok – byla předložena karta zaměstnance se záznamem jednotlivých školení

Školení – externí pracovníci jsou stejně jako noví pracovníci školeni podle osnovy vstupního školení BOZP. Součástí je podle předložené osnovy také problematika PZH. Pracovníci stvrzují podpisem prezenční listiny, že školení absolvovali.

Školení – návštěvy jsou na recepci objektu seznámeni s pravidly pohybu v objektu a toto seznámení stvrzují podpisem na „Průvodním lístu návštěvy“.

Byl předložen Vnitřní havarijní plán platný pro celý objekt DEZA, a.s. platný od 1.10.2013 a schválený (generální ředitel DEZA, a.s.) a Vnitřní havarijní plán pro provoz Benzol platný od 1.2.2015 a schválený (výrobní ředitel).

Cvičení – při kontrole byl předložen záznam o provedeném cvičení „Požár v prostoru objektů č. 140-Stáček a plnicí rampa železničních cisteren, č. 141-Sklady a čerpací stanice, č. 191-Plnicí stav pro AC DOP“. Cvičení bylo provedeno dne 9.5.2019 ve spolupráci HZS Zlínského kraje (jednotka z Valašského Meziříčí). Školení havarijní připravenosti na jednotlivých provozech je vždy spojeno s nácvikem MU společně s podnikovou jednotkou HZS.

10.3. Změny v objektu

Zásadní změny mající vliv na zařazení objektu nebo zařízení, či zásadní změny ve způsobu nakládání s předmětnými nebezpečnými látkami nebyly od poslední kontroly v roce 2018 provedeny. Od roku 2018 probíhá výstavba nové BČOV, dle sdělení kontrolované osoby bude aktivace uvedena do předčasného užívání v průběhu září 2019, celá BČOV bude uvedena do zkušebního provozu na začátku roku 2020. V době kontroly probíhala výstavba dvou zásobníků výrobní estery. Projektovaný objem zásobníků je 1800 m³, zásobníky budou umístěny v havarijní vaně.

10.4. Popis hlavního rizika, scénářů

Číslo zdroje	Provoz	Zařízení	Látka	Množství látky [kg]	Indikační číslo A	Max. selektivní číslo
FE 31	Výroba fenolů – skladování, výroba	Destilační kotel H608	Fenosolvan	125000	125,00	7,61
B 53	Zpracování benzolu – destilace	Destilační kolona D201	Rafinát	21500	21,5	1,08
B 55	Zpracování benzolu – destilace	Destilační kolona D202	aceton / předkap (cyklopentan)	20000	20,00	1,02
B 62	Zpracování benzolu – destilace	Destilační kolona D401	Xylen	20000	20,00	1,00

10.5. Opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie v objektu, evidence nehod/skoronehod, úrazovosti, cvičení a havarijní připravenosti.

Kontrolovaná osoba vede elektronickou evidenci incidentů (nehod, skoronehod, pracovních úrazů). Při kontrole bylo zástupcům ČIŽP umožněno nahlédnout do databáze incidentů za rok 2018. V databázi je zaznamenán incident, datum, kdy a jak došlo k odstranění následků incidentu, příčina.

10.6. Pokračování procesu zpracování poučení ze (závažných) havárií (ověřování přijatých opatření, která provozovatel přijal po havárii)

V kontrolovaném objektu/zařízení se od kontroly v roce 2018 neudála závažná havárie. Při kontrole byly předloženy záznamy o 4 MU, které se udály v roce 2018. V záznamech je uváděna příčina havárie, popis havárie včetně názvu uniklé látky a jejího množství, způsob likvidace havárie a provedená opatření. Tímto kontrolovaná osoba plní nápravné opatření uložené při kontrole PZH v roce 2018.

11. Popis zjištěných nedostatků, které byly odstraněny během provádění kontroly.

12. Popis zjištěných nedostatků, které nebyly odstraněny během provádění kontroly.

13. Návrh opatření pro zjednaní nápravy zjištěných nedostatků, včetně stanovení podmínek a termínů k jeho provedení.

14. Údaje o zahájení správního řízení

Kontrolní zjištění – shledaná porušení právních předpisů:

Při kontrole bylo zjištěno, že povinnosti stanovené zákonem č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů jsou v rozsahu výše provedené kontroly plněny

Podklady, z kterých kontrolní zjištění vycházejí: viz text protokolu

Byly odebrány vzorky: ne

Byla pořízena fotodokumentace: ne

Vyjádření zástupce kontrolované osoby přítomné na místě kontroly:

Četl.

Kontrolovaná osoba má podle ust. § 13 zákona č. 255/2012 Sb. právo podat námitky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, a to podáním učiněným u České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Brno. Námitky se podávají písemně nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Z námitek musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Datum vyhotovení: 21.5.2019

Podpisy kontrolujících:

Ing. Michaela Raková, Ph.D. ...

Mgr. Tomáš Postolka.....

Zástupce kontrolované osoba stvrzuje svým podpisem převzetí stejnopisu č. 2 tohoto Protokolu o kontrole:

.....

Tento protokol byl vyhotoven v počtu 2 stejnopisů, čítá 6 stránek.

Stejnopis č. 1 – ČIŽP

Stejnopis č. 2 – kontrolovaná osoba